

ἔργον εὐσεβοῦ ἀνδραγαθοῦ αὐτοῦ,
ἐκ τῶν ἰσοφάντων Παναγίας

paniaras
vlavianos

institut français d'athènes

peintures de *paniaras*
sculptures de *vlavianos*

16-31 janvier 1961

Le sculpteur *Nicolas Vlavianos* et le peintre *Constantin Paniaras* appartiennent à la nouvelle génération des artistes grecs qui travaillent à Paris. Je connais peu leur travail antérieur ; je m'en tiens donc à l'effet direct que leur art produit sur moi aujourd'hui. Tous les deux sont presque des autodidactes : peu de leçons et de courtes fréquentations chez de vieux maîtres. Le désir ardent d'une évolution artistique indépendante et la grande curiosité de voir, de connaître et de vivre ce qui se cache par delà les choses, les ont amenés à des découvertes personnelles et authentiques. Leur tendance vers l'abstraction semble s'être libérée des formules déjà connues ; chacun d'eux se garde de suivre un chemin déjà tracé, et cherche à traduire les émotions que son œil et son esprit éprouvent au contact du monde extérieur.

Ce monde, pour *Vlavianos*, est l'élément primitif et mystique qui caractérise les êtres vivants. Symboles d'une puissance invisible, ses sculptures incarnent un « esprit général » et adoptent une forme presque abstraite afin de pouvoir dépasser le « limité », et l'éphémère. Le matériau rigide qu'il emploie — tôles, feuilles de laiton et d'aluminium — devient, dans ses mains, souple et expressif. Tantôt des groupes énigmatiques et anthropomorphes, tantôt des bêtes imaginaires ou des êtres indéfinissables surgissent du métal élaboré. Pourtant ses compositions « ontomorphes » ne manquent point de qualités sculpturales.

Les traces extérieures de ses sources d'inspiration s'effacent et il concentre son effort sur les problèmes proprement sculpturaux : construction des masses, heureux équilibre des formes, harmonie de la composition, situation dans l'espace.

L'inspiration spirituelle de ses compositions en rend par ailleurs plus riches le contenu et le rythme intérieur. Cette réussite est due à l'alliage qui s'opère entre l'esprit de ses œuvres et la matière et la technique employées.

Vlavianos parvient ainsi à faire de ses plaques métalliques des formes sculpturales d'une émotion vibrante et à leur conférer, bien qu'elles soient de petite dimension, un caractère monumental.

Constantin Paniaras vit dans un monde totalement différent. Ici, c'est l'impression générale qui se dégage du détail. L'œil aigu du peintre pénètre le monde naturel jusqu'en ses replis les plus intimes. Comme un anatomiste, il ouvre les entrailles de la terre, il cherche à découvrir et à transposer picturalement l'admirable variété qu'engendrent dans les plantes et les roches, les transformations, l'influence mutuelle et la corrosion des éléments que cache la croûte terrestre.

Ses recherches détaillées et concrètes évoquent des compositions abstraites. *Paniaras* en effet, bien que sensible au charme des choses, ne se laisse pas entraîner par l'imitation. Il s'empare du sens, de l'émotion, des modifications successives de couleurs et de rythme que lui offre un contact intime avec la nature ; de ce contact jaillissent des images semi-abstraites où la couleur et la forme se fondent, s'entraînent et tourbillonnent comme une matière vivante.

On dirait que l'expérience qu'il s'est acquise dans le travail de la mosaïque et ses connaissances en chimie lui ont rendu familier le monde minéral.

Pourtant il n'aurait jamais pu transcrire ce monde avec autant d'indépendance plastique, s'il n'avait pas une vision purement picturale et le sens incontestable des couleurs. Ses tableaux, dont la plupart sont de petit format, ressemblent à des pierres précieuses. Bien qu'il emploie la peinture à l'huile, l'artiste obtient une plasticité de relief d'un caractère particulièrement personnel.

Paniaras garde toujours une unité de couleur qu'il développe avec une profonde sensibilité. Il donne souvent en outre à sa couleur la patine du temps, qui convient à merveille à ses peintures micrographiques : elles semblent être sorties du souffle ardent de la terre.

EFI FERENTINOU

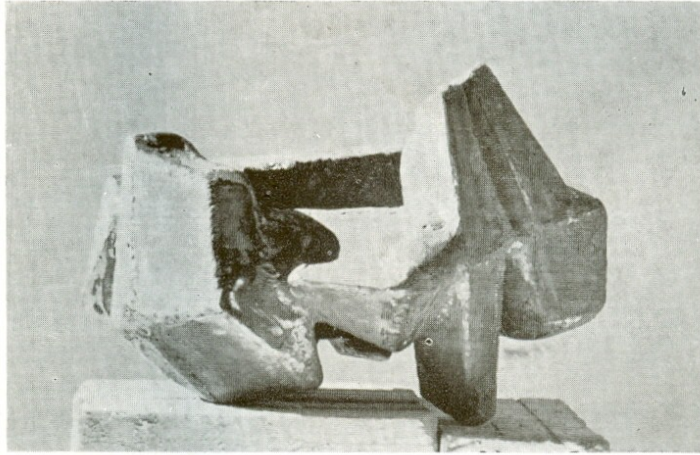
Ὁ γλύπτης Νικόλαος Βλαβιανὸς καὶ ὁ ζωγράφος Κωνσταντῖνος Πανιάρας ἀνήκουν στοὺς νέους καλλιτέχνες μας ποὺ ἐργάζονται στὸ Παρίσι. Ἡ προηγούμενη ἐργασία τους μοῦ εἶναι ἐλάχιστα γνωστὴ γι' αὐτὸ περιορίζομαι στὴν ἄμεση ἐντόπωση ποὺ δίνει ἡ ἐπαφὴ μὲ τὴ σημερινὴ φάση τῆς τέχνης τους. Καὶ οἱ δύο εἶναι σχεδὸν αὐτοδίδακτοι. Λίγα μαθήματα σὲ σχολὲς καὶ κοντὰ σὲ παλιὸς δασκάλους, πολλὴ ἐπιθυμία γιὰ ἀδέσμευτη καλλιτεχνικὴ ἀνάπτυξη καὶ μεγάλη περιέργεια νὰ δοῦν, νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ζήσουν ὅ,τι κρύβεται πέρα ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων, τοὺς ὀδήγησαν σὲ ἐκφράσεις αὐτοαποκαλυπτικὰ καὶ γνήσιες. Ἡ ἀφαιρετικὴ τάση ποὺ παρουσιάζουν τὰ ἔργα τους, μοιάζει ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τυποποιημένες συνταγές. Γιατὶ καθένας τους, μὲ τὸν δικό του τρόπο, ἀποφεύγει ν' ἀκολουθήσει τὰ περασμένα ἀχνάρια κι' ἀναζητᾷ νὰ ἐκφράσει τὶς ὀπτικές καὶ ψυχικὲς συγκινήσεις ποὺ τοῦ δίνει ἡ προσωπικὴ του ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον.

Ὁ κόσμος αὐτὸς γιὰ τὸν Βλαβιανὸ εἶναι τὸ πρωτογονικὸ καὶ μυστικιστικὸ στοιχεῖο ποὺ φωλιάζει στὰ ἔμψυχα ὄντα. Σύμβολα κάποιας ἁόρατης δυνάμεως, τὰ γλυπτικά του πλάσματα ἐνσαρκώνουν γενικότερες καταστάσεις ποὺ μορφοποιοῦνται μὲ σχεδὸν ἀφηρημένη αἴσθηση γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ξεπεράσουν τὸ συγκεκριμένο καὶ τὸ ἐφήμερο. Τὸ δύσκαμπτο ὕλικὸ ποὺ χρησιμοποιοῦν — πλάκες ἀπὸ λαμαρίνα, μπροντζο ἢ ἀλουμίνιο — γίνεται στὰ χέρια του εὐλύγιστο κι' ἐκφραστικόν. Μέσα ἀπ' τὸ δουλεμένο μέταλλο ἀναδύονται ἄλλοτε αἰνιγματικὰ ἀνθρωπόμορφα συμπλέγματα, ἄλλοτε φανταστικὰ ζῶα, ἄλλοτε ἀκαθόριστα ὄντα. Ὡστόσο, οἱ ὄντομορφικὲς αὐτὲς συνθέσεις τοῦ Βλαβιανοῦ διαγράφονται μὲ καθαρὰ γλυπτικὰ κριτήρια. Τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικὰ ἀπὸ τὶς ἐμπνευστικὲς του ἀφορμὲς ὑποχωροῦν καὶ ὅλη ἡ προσπάθεια τοῦ καλλιτέχνη συγκεντρώνεται στὰ ἔντονα καθωρισμένα πλάνα, στὴ γερὴ πλαστικὴ δομὴ, στὴν ἁρμονικὴ συνθετικὴ διάταξη, στὸ ἄνετο στήσιμο στὸν χῶρον. Οἱ συνθέσεις του διαπνέονται ἀκόμη ἀπὸ κάποιον ψυχισμό ποὺ τοὺς δίνει περιεκτικότητα καὶ ἐσωτερικὸ ρυθμό. Σ' αὐτὸ συντελεῖ πολλὸ κι' ἡ συνδυασμένη ἀνάπτυξη τοῦ πνεύματος ποὺ προσπαθεῖ νὰ συλλάβει μὲ τὴ ματιέρα καὶ τὴν τεχνικὴ ποὺ ἐργάζεται. Ἐτσι ὁ Βλαβιανὸς κατορθώνει νὰ πλάσει μὲ τὶς μεταλλινὰς πλάκες του γλυπτικὸς ὄγκους μὲ συγκινησιακὸ παλμὸ ποῦ, ἂν καὶ μικρῶν διαστάσεων, ἔχουν κάποιον χαρακτῆρα μνημειακόν.

Σὲ τελείως διαφορετικὸν κόσμον κινεῖται ὁ Κωνσταντῖνος Πανιάρας. Ἐδῶ ἡ καθολικότητα προβάλλεται μέσα ἀπὸ τὴν ἔσχατη λεπτομέρεια. Τὸ ἐρευνητικόν του μάτι διεισδύει ὡς τὶς ἐσώτερες πτυχὲς τοῦ φυσικοῦ κόσμου. Σὰν ἀνατόμος ἀνοίγει τὰ ἔγκατα τῆς γῆς καὶ ψάχνει ν' ἀνακαλύψει καὶ νὰ μεταγράψει ζωγραφικὰ τὴ θαυμαστὴ ποικιλία ποὺ παρουσιάζει ἡ σύμμιξη, οἱ μετασχηματισμοί, ἡ ἀλληλοεπίδραση κι' ἡ διάβρωση τῶν στοιχείων ποὺ κρύβονται κάτω ἀπὸ τὸν γήινο φλοιὸ ἢ μέσα στὰ φυτὰ καὶ τὰ πετρώματα. Ἀφηρημένες συνθέσεις μοιάζουν οἱ πολλὲς συγκεκριμένες του ἀναδιφάσεις, γιατί ὁ Πανιάρας, παρ' ὅλο ποὺ νοιώθει τὴ σαγήνη τῆς φυσικῆς δημιουργίας, δὲν ἀφήνει τὸν ἑαυτὸν του νὰ παρασυρθεῖ σὲ μιμητικὰς ἀντιγραφάς. Συλλαμβάνει τὴν αἴσθηση, τὴ συγκίνηση, τὶς χρωματικὲς καὶ ρυθμικὲς ἐναλλαγὰς ποὺ τοῦ χαρίζει ἡ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὴ φύση καί, μέσα ἀπὸ τὴ μαγευτικὴ αὐτὴ ἐμπειρία, ἀναμεταδίδει ἡμαφηρημένες ζωγραφικὰς εἰκόνες ὅπου τὰ χρώματα καὶ τὰ σχήματα ἀναλύονται, παρασύρονται καὶ περιστρέφονται σὰ ζωντανὴ ὕλη. Ἴσως ἡ κάποια πείρα ποὺ ἀπόκτησε μὲ τὴ μελέτη τοῦ μωσαϊκοῦ καὶ οἱ χημικὲς του γνώσεις νὰ τὸν ἔφεραν κοντύτερα στὸν φυσικὸ καὶ ὄρυκτὸν κόσμον. Δὲ θὰ μπορούσε ὅμως ποτὲ νὰ τὸν μεταγράψει μὲ τόση πλαστικὴ αὐτοτέλεια ἂν δὲν εἶχε καθαρὴ ζωγραφικὴ ὄραση καὶ χρωματικὴ ἀντίληψη. Οἱ πίνακές του, οἱ περισσότεροι σὲ πολλὰ μικρὰ σχήματα, μοιάζουν σὰν πολύτιμα πετράδια. Ἄν καὶ δουλεμένοι μὲ λάδι, ἔχουν μιὰν ἀνάγλυφον πλαστικότητα μὲ ἰδιαίτερα προσωπικὸν χαρακτῆρα. Ὁ Πανιάρας κρατᾷ πάντα μιὰ χρωματικὴ ἐνότητα ποὺ ἀναπτύσσει μὲ πολλὴ ἐσωτερικὴ εὐαισθησία. Συχνὰ δίνει στὸ χρῶμα του μιὰ πατίνα χρόνου τόσο ταιριαστὴ στὰ μικρογραφικὰ ζωγραφικὰ του κομμάτια ποὺ βγήκαν μέσα ἀπ' τὴ θερμὴ ἀνάσα τῆς γῆς.

ΕΦΗ ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ

Métamorphose A
Μεταμόρφωση Α

Sculpture
Γλυπτική

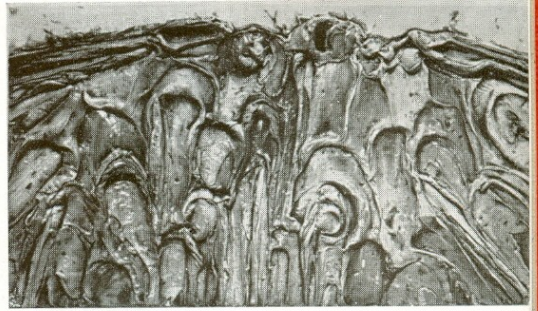
Métamorphose A
Μεταμόρφωση Α

Paysage 1960
Τοπείο 1960

Paysage 1960
Τοπείο 1960

Paysage 1960
Τοπίο 1960

Paysage 1960
Τοπίο 1960

Paysage 1960
Τοπίο 1960

amorphose B
αμόρφωση Β

Paysage 1960
Τοπίο 1960

Paysage 1960
Τοπίο 1960

Sculpture
Γλυπτική

Allégorie B
'Αλληγορία B

Paysage 1960
Τοπίο 1960

CONSTANTIN PANIARAS

Né à Sicyone, en 1934.

Études à l'École des Beaux-Arts d'Athènes
(1954-1956).

A Paris depuis 1956. Études à l'École des Beaux-Arts.

Expositions :

1956. Exposition personnelle, à la Galerie Monica Payne. Athènes.

1958. Participation à l'exposition des Artistes Grecs de Paris.

1960. «École de Paris». Galerie Charpentier.

Ses tableaux se trouvent à :

New York : Alexander Iolas Gallery.

Francfort : Frankfurter Kunstkabinett.

Paris : Galerie Flinker.

Je cherche dans la peinture une vérité simple, une sensualité que l'œuvre d'art a perdues, et qu'il faut rechercher hors des joies plates du figuratif qui ne me paraît plus avoir aujourd'hui aucun sens créateur.

La peinture, chez le peintre, ne devrait-elle pas être un besoin aussi sincère et instinctif que l'amour ou la nourriture? Une conséquence naturelle, comme le son, qui suit inévitablement, lorsqu'on pince la corde d'un instrument de musique.

Je recours d'ailleurs à la peinture comme au moyen le plus efficace pour contenter ma curiosité. Je désire retrouver la magie des choses, perdue dans l'habitude visuelle, épousseter les surfaces connues, les gratter avec mes ongles, allant jusqu'à faire leur coupe, pour attendre ensuite qu'elles se cicatrisent, comme une plaie qui, après nous avoir montré un secret intérieur, redevient peau....

NICOLAS VLAVIANOS

Né à Athènes, en 1929.

A Paris depuis 1956.

Expositions :

1958. Participation à l'exposition des Artistes Grecs de Paris.

Salon des Réalités Nouvelles.
Paris, Musée d'Art Moderne.

1959. Salon des Réalités Nouvelles.
Salon de la Jeune Sculpture.
Paris, Musée Rodin.

1960. Salon de la Jeune Sculpture.
Exposition du groupe de l'Académie du Feu.
6e Exposition Panhellénique. Zappion,
Athènes.

Ses œuvres se trouvent à la Galerie A. G., Paris.

Je pense que le problème de l'art actuel se situe en dehors du débat entre figuration et abstraction. Passant outre cette histoire démodée, on arrive à obtenir des œuvres, non d'une représentation définie, mais d'un aspect universel et d'une participation profonde au monde qui nous entoure.

Ainsi les éléments organiques et inorganiques se fondent en un ensemble qui, malgré sa riche contenance de formes issues du règne animal, végétal et minéral, garde l'élément primordial, le rythme «cosmique».

Je veux pénétrer dans ce monde-là et, à travers toutes ses merveilles, me surprendre par le «fantastique» et le «magique», en obéissant toujours à son grand Ordre...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

γνήθηκε στην Αθήνα το 1929.
 ο Παρίσι από το 1956.

Εκθέσεις :

- 58 Συμμετοχή στην Έκθεση των Έλλήνων Καλλιτεχνών στο Παρίσι, Salon des Réalités Nouvelles, Παρίσι, Μουσείον Μοντέρνας Τέχνης.
 59 Salon des Réalités Nouvelles, Salon de la Jeune Sculpture, Παρίσι, Μουσείο Rodin.
 60 Salon de la Jeune Sculpture, Έκθεση της Φιάδας «Académie du Feu», 6η Πανελληνια Έκθεση Ζάππειον Μέγρον, Αθήναι.
 ογα του βρίσκονται στην Galerie A.G. στο Παρίσι.

Νομίζω ότι το πρόβλημα της σύγχρονης τέχνης βρίσκεται έξω από τη διαμάχη του figuratif και του abstrait. Αδιαφορώντας γι' αυτή την ξεπερασμένη ιστορία, κατορθώνουμε να έχουμε έργα όχι με καθορισμένη παραστατικότητα αλλά με καθολικότητα μορφής και με μία εις βάθος μετοχή στον περίγυρο κόσμου.

Έτσι τα όργανα και ανόργανα στοιχεία φτιάχνουν ένα σύνολο το οποίο παρ' όλη την πλούσια περιεκτικότητά του σε φόρμες ζωϊκές, φυτικές ή όρυκτες, κρατά το πρωταρχικό του στοιχείο, τον κοσμικό ρυθμό.

Προσπαθώ να εισάξω μέσα σ' αυτόν τον κόσμο και περιπλανώμενος ανάμεσα στα θαυμάσιά του, να παρασηρώ από το φανταστικό και το μαγικό όραμα πάντα στον μεγάλο του κανόνα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΝΙΑΡΑΣ

γνήθηκε στην Σικυώνα το 1934.
 ουδές : Στην Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών 1954-1956.
 ο Παρίσι από το 1956.
 ουδές στη Σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού

Εκθέσεις :

- 56 Άτομική στην αίθουσα Μόνικας Παϊην, στην Αθήνα.
 58 Συμμετοχή στην έκθεση των Έλλήνων Καλλιτεχνών στο Παρίσι, «Ecole de Paris», Galerie Charpentier.
 60 Έργα του υπάρχουν :
 ην Iolas Gallery Νέα Υόρκη.
 ο Frankfurter Kunstkabinett Φρανκφούρτη.
 ην Galerie Flinker Παρίσι.

Αναζητώ με τους πίνακές μου μία απλή αλήθεια, ένα αισθησιασμό, που το έργο τέχνης έχει χάσει εξ αιτίας της ρηχής χαράς της απακόνησης — προσπάθεια που κράτησε αιώνες και που σήμερα δεν έχει καμμία δημιουργική έννοια.

Δεν θέλω καλότερα ή ζωγραφική για τον ζωγράφο να είναι μία ανάγκη αλληκνή και έντοικιόδης όπως ή χαρά του έρωτα ή της τροφής ; μία φυσική συνέπεια, όπως ο ήχος που ακολουθεί αναπόφευκτα το άγγισμα της χορδής ενός μουσικού οργάνου ; — Ανατρέχω άλλοστε στη ζωγραφική όπως στο μέσο το πιο αποτελεσματικό για να ικανοποιήσω την περιέργειά μου. Επιθυμώ να ξαναβρω τη Μαγεία των πραγμάτων που χάθηκε μέσα στην οπτική συνήθεια. Να ξεσκονίσω τις γνωστές επιφάνειες, να τις ζήσω με το νόημα μου, φθάνοντας μάλιστα ως την κάθετη τομή, περιμένοντας μετά να θρέψουν όπως μία πληγή, που άφο μάς δειξεί ένα έσωτερικό μουτικό ζαναγίνεται δέρμα....

CATALOGUE
 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

C. PANIARAS - Κ. ΠΑΝΙΑΡΑΣ

1-40.	Au delà du paysage	Huiles	1960
1-40.	Πέρα από το τοπίο	Λάδι	1960

N. VLAVIANOS - Ν. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

41.	Allégorie B	Fer soudé	1960
	Άλληγορία B	σίδερο	
42.	Conjonction	»	1960
	Σύζευξη	»	
43.	Sculpture	»	1960
	Γλυπτική	»	
44.	Sculpture	»	1960
	Γλυπτική	»	
45.	Rencontre	»	1960
	Συνάντηση	»	
46.	Sculpture	»	1960
	Γλυπτική	»	
47.	Niké A	»	1960
	Νίκη B	»	
48.	Attente	»	1960
	Άναμονή	»	
49.	Métamorphose A	»	1960
	Μεταμόρφωση A	»	
50.	Métamorphose B	»	1960
	Μεταμόρφωση B	»	

48706 Μανιός

51.	Allégorie A Ἀλληγορία A	Laiton soudé Μπροῦντζος	1960
52.	Niké B Νίκη B	»	1960
53.	Niké C Νίκη C	»	1960
54.	Sculpture Γλυπτική	»	1960
55.	Sculpture Γλυπτική	»	1960
56.	Sculpture Γλυπτική	»	1960
57.	Préparation Ἐτοιμασία	»	1960
58.	Durée Διάρκεια	»	1960
59.	Sculpture Γλυπτική	»	1960
60.	Sculpture Γλυπτική	»	1960
61.	Sculpture Γλυπτική	»	1961
62.	Sculpture Γλυπτική	»	1961
63.	Sculpture Γλυπτική	»	1961
64.	Retour Ἐπιστροφή	Aluminium soudé Ἀλουμίνιο	1960
65.	Préparation B Ἐτοιμασία B	»	1960